

Pirkanmaa

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pirkanmaan ELO-ryhmä -tavoitteet ja työn vaihe

TNO -asiantuntijoiden koulutus 4.-5.11.2013 /Salmia

Jukka Peltokoski, Pirkanmaan ELY-keskus

04.11.2013

Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen tarve lisääntynyt:

- Yhteiskunnallinen murros > epävarmuus työelämässä > oman elämän hallinta
- Siirtymävaiheet työstä työhön ja alanvaihdot lisääntyneet
- Nuorten saaminen työelämään

TNO-palveluissa toimijoita on paljon ja toiminta hajanaista.

Koulutusaste, rahoitusmuoto, hallinnoiva taho, toteuttajaorganisaatio

Tavoitteet:

Eri hallinnonalojen ja toimijoiden tarjoamat palvelut näyttäytyvät kansalaisille **saumattomina palveluketjuina** elämän eri vaiheissa. (HO)

Ohjauspalveluja on **tasapuolisesti saatavissa** ja ne vastaavat asiakkaiden tarpeita (Määrä ja laatu) (Strategiset tavoitteet 1, KESU tavoite 14)

Ohjauspalvelut ovat tarjolla kaikille **yhden luokun periaatteen** mukaisesti ja niissä hyödynnetään eri hallinnonalojen ohjauspalvelujen osaamista ja asiantuntemusta.

Tulossuunnitteluohje vuodelle 2013

Alueellisen elinikäisen ohjauksen koordinoituvastuu

Nuorten yhteiskuntatakuu -työryhmän raportin ehdotuksissa (ehdotus 11) ELY -keskusten edellytetään kokoavan alueelliset verkostot ohjaus- ja neuvontapalveluiden koordinointiin. ELY -keskusten tulee nimetä ohjaus- ja neuvontapalveluiden vastuuhenkilöt.

ELY -keskusten vastuulla on lisäksi saada aikaan alueelliset elinikäisen ohjauksen ohjaus- ja yhteistyöryhmät (alueelliset ELOt) , joissa ovat edustettuina esimerkiksi seuraavat tahot: ELY -keskukset, TE -toimistot, aluehallintovirastot, oppilaitokset, kunnat ja muut mahdolliset tahot. Alueellisten ELO -ryhmien tavoitteena on edistää ohjauspalveluiden saatavuutta ja laatua alueella.

Tavoitteen saavuttamista tukemaan ELY -keskukset laativat yhdessä alueellisten ohjaus- ja yhteistyöryhmien kanssa toimintasuunnitelmat, jossa tulee ottaa kantaa mm. seuraaviin asioihin: eri toimijoiden roolit ohjauksen kentällä, ohjaukseen liittyvän verkoston luominen ja sen toiminta, ohjausosaaminen ja sen kehittäminen verkostossa sekä monikanavaisten neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittämiseen osallistuminen. TEM:n ja OKM:n yhdessä koordinoima Elinikäisen ohjauksen ohjaus- ja yhteistyöryhmä seuraa ja arvioi suunnitelmia ja niiden toteutumista alueilla.

2014 –ohjeessa
ELO-tehtävää ei
mainita lainkaan?

Tulossopimus PIRELY-TEM/OKM 2013

3.2.2 Ohjaus

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kehittää alueellaan elinikäiseen ohjaukseen liittyviä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja. Tavoitteena on parantaa ohjaukseen liittyvää osaamista eri hallinnonaloilla.

Pirkanmaan ELY-keskus asetti 30.1.2012 ohjauksen yhteistyöryhmän vuosille 2012-2015.

- Kaikki koulutusmuodot ja –asteet perusopetuksesta yliopistoihin
- Yritykset
- Kuntien sosiaalitoimi
- Aluehallinnon nuorisotoimi
- TE-toimisto
- Työelämäjärjestöt
- Tampereen kaupungin työllisyyspalvelut
- ELY-keskus

Ryhmä kokoontuu 4-5 krt vuodessa:

- toimintasuunnitelma 2012-15 (hyväksytty 30.8.12)
- Alatyöryhmät (koulutus-/markkinointitilaisuudet)
- ELO-intra yhteistyöryhmän käyttöön (kokousmateriaalit, raportit yms.)
- ELO-strategia vuoteen 2020
- Koulutustilaisuudet yhteistyössä LSSAVI:n kanssa

Tehtävät pidemmällä aikavälillä:

- selvittää elinikäisen ohjauksen alueellinen **toimijaverkosto** ja palveluntarjoajat
- arvioida palvelujen **kehittämiskohteita** sekä pohtia ratkaisuja niihin
- määritellä alueen elinikäisen ohjauksen kehittämisen **strategiset** painopisteet
- arvioida elinikäiseen ohjaukseen liittyvän **rahoituksen** ja **kehittämishankkeiden** kohdentumista alueella
- **koordinoida** alueen elinikäisen ohjauksen kehittämistä
- **tiedottaa** ryhmän työstä ja tehdä kehittämisaloitteita
- välittää **tietoa alueen päätöksentekijöille** elinikäisen ohjauksen haasteista
- selvittää **osaamisen kehittämistarpeita** eri hallinnonaloilla
- osallistua ELY-keskuksen ja Aluehallintoviraston kanssa elinikäisen ohjauksen verkostotapaamisten ja **koulutustilaisuuksien** järjestämiseen

(Pohjana Marja Pudaksen projektityö: Elinikäisen ohjauksen kehittäminen ELY-keskusten uutena tehtävänä ja elinikäisen ohjauksen alueellinen verkostotyö Keski-Suomessa keskeisimpien toimijoiden näkökulmasta)

ELO-ryhmän toimintasuunnitelma 2012-2015

Toimintaperiaatteet:

Konkreettisia toimia laajapohjaisella yhteistyöllä

Toimenpiteiden toteuttamistyöhön kootaan toimijaorganisaatioista **tarpeen mukaan alatyöryhmiä**

- perustuu vapaaehtoisuuteen ja aitoon kiinnostukseen kehittää kyseistä toimintaa
- voidaan hyödyntää myös olemassa olevia ryhmiä, jotka hoitavat ennestään vastaavan kaltaisia tehtäviä

Toimintasuunnitelmaa **täydennetään toiminnan edetessä**

Yhteistyöryhmän tulee pysyä **ajan tasalla valtakunnallisesti ja muilla alueilla** tehtävästä TNO-palvelujen kehitys- ja tutkimustyöstä sekä hyödyntää niiden tuloksia alueellisesti.

Ensivaiheen toimenpiteet

1. Työryhmät / osaamisen kehittäminen

- **Nuorille ja erilaisille työyhteisöille** suunnattujen tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen sekä ohjaushenkilöstölle suunnatut koulutustilaisuudet
 - Vastaavaa toimintaa toteuttanut ryhmä on työskennellyt Tampereella
 - Toiminta on laajennettu kattamaan koko Pirkanmaa
- **Aikuisille ja erilaisille työyhteisöille** suunnattujen tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen sekä ohjaushenkilöstölle suunnatut koulutustilaisuudet
 - Ryhmän pohjana on Opin Ovi Pirkanmaa –hankkeessa toiminut ”Yhden luukun tiimi”. Myös sen toiminta on laajennettu kattamaan koko Pirkanmaa

2. Laaditaan Pirkanmaan elinikäisen ohjauksen strategia

Ohjausyhteistyön kehittyminen

	Ohjauksen voimavarojen hajanaisuus	"Herääminen"	Ohjauksen koordinoituminen	Ohjauksen kokonaisvoimavaran kehittäminen
Tilanteelle kokonaisuutena ominaista	Ohjausvoimavarat hajallaan, ei tunneta toisia, tahtotila puuttuu/ heikko	Uuden yhteistyön tarve aktualisoitunut, yhteyksien päivittämistä, tutustumista, alustavaa verkottumista, palvelujen kartoituksia	Keskinäinen tunnettuus, työnjako, tarpeet ja yhteistyönäkymät kartoitettu, yhteistyön taso ja muodot vakiinnutettu	Yhteinen kehittäminen, toiminnan ja verkoston joustava muuntelu
Seudulliset strategiat	Ei yhteisiä ohjaustyön strategioita	Yhteisten suunnitelmien tarve tunnistettu, ensimmäisiä versioita	Ensimmäiset yhdessä laaditut ohjaustyön strategiat	Joustava strategioiden ja konseptin jatkuvan tuottamisen menettely
Ohjauksen "konsepti"	Ei yhteistä ohjausvoimaa eikä konseptia	Yhteisten suunnitelmien tarve tunnistettu, ensimmäisiä versioita	Ohjaustyöllä yhdistävä konsepti	Joustava strategioiden ja konseptin jatkuvan tuottamisen menettely
Foorumit, työpajat, työryhmät	Ei yhteisiä foorumeita / ei nähdä mielekkäinä	Yhteistyöfoorumien tarve tunnistettu	Foorumi-/ työpajatyöskentely vakiinnutettu	Foorumi- / työpajatyöskentelyn joustava muuntelu
Arviointi	Kukin erikseen, ei tunneta toisten tietoja	Ohjauksen tietojen kokonaisuuden kokoamista	Kokonaisuuden ja osien arvioinnin vakiinnuttaminen	Arvioinnin yhteiskehittämistä
Vaikuttavuus ja tehokkuus	Kokonaisuuden synergiat heikkoja	Parantunutta vaikuttavuutta yhteistyön kehittyessä	Parantunutta vaikuttavuutta, mutta edelleen osista käsin	Vaikuttavuus ja tehokkuus paranee kokonaisuuden hallinnan myötä

ELO - haasteita ja kehittämisen kohteita :

- aihe on abstrakti ja **vaikeasti rajattava kokonaisuus**
- ohjauksen kehittämistarpeista tai palvelujen laadusta ei ole tarvittavaa **tilasto- tai tutkimustietoa**
- tehtävän **merkitystä on vaikea perustella**: tulokset tulevat viiveellä, niitä on vaikea mitata ja kohdentaa
- **valtakunnallinen tavoitteiden** asettelu ja toiminnan ohjeistus puuttuu
- **vähimmäistason määrittäminen**
 - ELY:jen toiminnalle
 - ELO-ryhmille
 - ohjauspalveluille
- tulossopimuksen tavoitteet vaativia < - > **ELYjen resurssit**

Onnistumisen edellytyksiä / verkostotyö

- Toiminnan perustana on luottamus
- **Toiminnan tavoitteet ja myös siitä saatavat hyödyt ovat kaikkien toimijoiden tiedossa**
- Verkostotyön on oltava kaikilta osin avointa ja tiedonkulun toimivuuteen on satsattava
- Verkostolla tulee olla yhteiset pelisäännöt ja selkeä vastuunjako
- **Verkoston toimijat ovat sitoutuneita ja heille on varattu tarpeelliset resurssit**
- Myös organisaatiot ja niiden johto ovat sitoutuneet verkoston päämääriin
- **Verkostolla on tarmokas koordinaattori, jolla on myös motivoimisen taito**
- Verkostotapaamisia järjestetään säännöllisesti, jotta toimijoilla on riittävästi mahdollisuuksia kohtaamiselle ja kokemusten vaihdolle
- **Verkoston toiminta on uudistuvaa ja sen toimintaa kehitetään**
- Myös verkoston tunnettuuteen kiinnitetään huomiota

Lähde: "Hyvällä mallilla", tukitoimien työkalupakki opettajille ja ohjaajille II, Matti Mäkelä, Mika Salonen (toim.) 2011

Pirkanmaan Elinikäisen ohjauksen strategia vuoteen 2020 (1)

Valmis 31.10.2013

Lähtökohtia/tulokulmia:

- kaikki koulutusasteet sekä väestöryhmät – myös senioriväestön palvelutarpeet
- ohjaustarpeet ja –palvelut yrityksissä ja muissa työyhteisöissä
- myös ohjaus STM:n hallinnonalalla tarkasteluun
- nivelvaiheet
- nuorisotakuu
- kansalaisuus ja osallisuus yhteiskunnassa
- ennaltaehkäisevyyden periaate

Pirkanmaan ELO –strategia 2020 (2)

Ohjaavat asiakirjat: EU, KESU, ELO-ryhmä, MKS jne.

Oikeus oppimiseen, osallisuus, kansalaisuus ja elämänhallinta

Ohjaus yritysten kilpailukyvyn ja osaavan työvoiman saannin tukena

Ohjauspalvelujen toimivuus osana aluekehittämistä

ELO – strategia

1. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut rakentuvat asiakkaan tarpeista
2. Ohjauspalvelut ovat tunnettuja ja kaikkien saatavilla
3. Henkilökohtaista ohjausta on saatavilla palvelumuodosta ja –tavasta riippumatta.
4. Ohjausosaaminen on laadukasta ohjauksen kaikissa vaiheissa.
5. Koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien nuorten ohjausverkosto on kiinteä osa ohjauspalveluja.
6. Työelämässä tapahtuva ohjaus on keskeinen osa yritysten kilpailukyvyn ja organisaatioiden kokonaisvaltaista kehittämistä.

ELO-työ Pirkanmaalla 2014- (3)

Pirkanmaan ELO – strategia 2020

Webropol-kysely:

1. Mitä mieltä strategiasta kokonaisuutena?
2. Mitä vastaaja / taustayhteisö aikoo/voi tehdä em. 6 linjauksen toimeenpanemiseksi?

Haastattelukierros /otos /ohjaustoimijat

Tarkennettu työsuunnitelma lähivuosille:
- Ohjauksen kehittämisen koordinointi
- Ohjausosaamisen kehittäminen

ELINIKÄISEN OHJAUKSEN STRATEGIAN 2020 TOIMEENPANOON LIITTYVÄ KYSELY

AVOIMET KYSYMYKSET

- Vastaajan nimi ja taustayhteisö
- Mitä palveluja yhteisönne tuottaa?
- Mitä puutteita/ongelmia koette palvelutarjonnassanne olevan?
- Muuta huomioitavaa?

STRATEGIAN KOKONAISUUS

- Antaako strategia oikean kuvan ohjauksen tilanteesta Pirkanmaalla?
- Ovatko tehdyt linjaukset oikeansuuntaisia ja realistisia?
- Onko strategian sisältöön ja sen toteuttamiseen liittyen muuta kommentoitavaa?

STRATEGISIIN LINJAUKSIIN LIITTYVÄT KYSYMYKSET

1. **Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut rakentuvat asiakkaan tarpeista** (samaa mieltä...eri mieltä)
+ Miten vastaaja/taustaorganisaatio aikoo/voi osallistua linjauksen tavoitteen toteuttamiseen?
2. **Ohjauspalvelut ovat tunnettuja ja kaikkien saatavilla** (samaa mieltä...eri mieltä)
+ Miten vastaaja/taustaorganisaatio aikoo/voi osallistua linjauksen tavoitteen toteuttamiseen?
3. **jne.**